

Ürdün 2009

Resmi Adı Ürdün Haşimi Krallığı

Başkent Amman

Yüzölçümü 92.300 km²

Nüfus 6.198.600

GSMH 18,3 milyar dolar

Hükümet Biçimi Anayasal Monarşi

Devlet Başkanı Kral Abdullah (1999-)

Dışişleri Bakanı Selahaddin el-Beşir

Türkiye Büyükelçisi Faris Şevket
el-Mufti

Askeri Harcamalar 1,9 milyar dolar

Asker Sayısı 110.500

Etnik Yapı Arap %98, Diğer %2

Dini Yapı İslam %92, Hıristiyan %6,
Diğer %2

Petrol Üretimi -

Petrol Tüketimi 108.200 varil/gün

İhracat 6,6 milyar dolar

İthalat 12 milyar dolar

Giriş

Ürdün küçük, kurak ve doğal kaynakları sınırlı bir ülke olmasına rağmen Ortadoğu'nun önemli ülkelerinden biridir. Dünyanın birçok yönden en önemli bölgesi olan Ortadoğu'da Ürdün birçok konunun ve sorunun kesişim noktasında yer aldığı için kritik bir konumdadır. Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı ile yıkılmasından sonra Ortadoğu'da ortaya çıkan düzen büyük ölçüde günümüze kadar devam etmektedir. Bu düzeni en iyi temsil eden devlet de Ürdün Devleti ve yönetimidir. Ürdün tarihi de yaklaşık son yüz yıl içinde bölgedeki olayların özeti gibidir.

Yine bölge yönetimlerinin özelliklerini Ürdün yönetiminde de görmek mümkündür. Bir krallık olarak ortaya çıkan yönetim, bölgedeki otoriter ve merkezî yönetimlere benzemektedir. İki savaş arasında ve Soğuk Savaş döneminde Batı yardımlarıyla ayakta dururken, Sovyet Bloğu'nun çöküşü ile ekonomik ve siyasî olarak kendi ayakları üzerinde durmak zorunda kaldığı için küresel rekabete uygun açılımlar yapmaya başlamıştır.

Ürdün Devleti ve toplumu, Filistin Sorunu, Irak Savaşı ve göç gibi bölgedeki her sorunla hem dolaylı ya da dolaysız ilgili olmuş hem de genelde kapasitesini aşan sorunlarla baş etmeye çalışmıştır. Bu sorunların başında Filistin Sorunu gelmektedir. Bu sorun Ürdün'ün çözebileceği bir sorun değildir; ayrıca Ürdün'ün çözüme yönelik etkili ve doğru çabalarının da olduğu söylenemez. Bunun gibi ABD'nin Irak işgali ve İran ile husumeti ve Sünni-Şii çekişmesi gibi birçok konu Ürdün'ü yakından ilgilendirmektedir.

2009 yılı da hem dünya hem bölge hem de Ürdün için önemli gelişmelerin olduğu bir yıl olmuştur. En önemli gelişmelerden birisi 2008'de başlayan küresel ekonomik krizin etkilerinin bu yılda da sürmesi olmuştur. Obama'nın seçilmesiyle ABD, Irak'tan çekileceğini açıklamıştır; ama Irak'ta istikrarın sağlanıp sağlanamayacağı henüz kesin değildir. İsrail'in Gazze'ye saldırısı 2009 yılına taşmıştır ve Filistin'e yönelik sürdürdüğü kuşatma sürmektedir. Yine aynı yıl içerisinde Türkiye ile Ürdün arasında serbest ticaret anlaşması imzalanarak iki ülke arasındaki ilişkiler önemli bir ivme kazanmıştır.